

3/18/2017

Tavaramerkin rekisteröinti Kiinassa

opas

Lasse Liukkonen

CHINA OPERATIONS SUPPORT CO., LTD.

Sisällys

Sisällys	1
Esipuhe	2
Aineettoman omaisuuden suojaaminen Kiinassa	2
Yleistä tavaramerkeistä	3
Mikä on tavaramerkki	3
Tavaramerkkirekisteröinnin maantieteellinen kattavuus	3
Tavaramerkkirekisteröinnin ajallinen kattavuus	5
Kansainvälinen Nizzan tavaramerkkiluokitus	5
Tavaramerkin ensin rekisteröineestä tulee sen omistaja	6
Tavaramerkkioikeuksien valvonta	6
Kiinan erikoisuuksia tavaramerkin rekisteröinnissä	7
Tavaramerkin rekisteröinti Kiinassa vai Madridissa	7
Kiinankielinen tavaramerkki	7
Tavaramerkin rekisteröinnin merkitys Kiinaan viennissä	8
Tavaramerkin rekisteröinnin merkitys Kiinasta hankinnassa	8
Tavaramerkin rekisteröintiprosessi Kiinassa	9
Tavaramerkkirekisteröinnin vaiheet Kiinassa	9
Kuka voi rekisteröidä tavaramerkin Kiinassa	10
Muut suojakeinot tavaramerkin rekisteröinnin lisäksi	10
Tavaramerkin rekisteröinti Kiinan tullissa	10
Käytä tavaramerkkiä ja dokumentoi käyttö	10
Agentti-, valmistus- ja hankintasopimukset ym.	11
Mitä tehdä, kun tavaramerkkioikeuttasi Kiinassa on rikottu	11
Tavaramerkkirikkomukset messuilla Kiinassa	12
Ota yhteyttä rekisteröidäksesi tavaramerkki Kiinassa	12

Esipuhe

Tavaramerkin rekisteröinti Kiinassa -opas on samalla kansantajuinen, mutta myös kattava tietopaketti asioista mitä pitää ottaa huomioon suojattaessa tavaramerkkejä Kiinassa. Iso osa tavaramerkkeihin liittyvistä asioista on samoja Kiinassa kuin kansainvälisestikin, mutta paljon on myös eroavaisuuksiakin, mitkä tekevätkin asiasta monimutkaisen.

Luettuasi tämän oppaan tiedät olennaisimmat seikat tavaramerkkien suojaamisesta Kiinassa.

Tätä opasta päivitetään toisinaan. Tuorein versio löytyy aina osoitteesta: www.chinaops.fi

Aineettoman omaisuuden suojaaminen Kiinassa

Aineetonta omaisuutta on kaikenlainen ei-käsinkosketeltava, tietoon ja luovuuteen perustuva asia, jonka voi omistaa. Yhä useammin aineeton omaisuus kuten tavaramerkit, brändi, reseptit, musiikki, muotoilu, tekniset suunnitelmat jne. muodostavat suuremman osuuden yrityksen omaisuudesta kuin aineellinen omaisuus kuten tehtaat, koneet ja kiinteistöt.

Yritykset kiinnittävät huomiota aineellisen omaisuutensa suojaamiseen erilaisin varokeinoin ja vakuutusin, mutta myös aineeton omaisuus on suojattava samanlaisella huolellisuudella.

Ensimmäiseksi yrityksen on selvitettävä, mitä aineetonta omaisuutta tällä on ja mietittävä, kuinka suojaus tulisi toteuttaa. On hyvä idea tehdä selkeä asiakirja yrityksen aineettomasta omaisuudesta ja pitää se ajan tasalla. Kyseinen asiakirja voi mahtua yhdelle sivulle tai olla hyvinkin laaja, yrityksen liiketoiminnan luonteesta riippuen.

Kun yritys tietää, että mitä aineetonta omaisuutta tällä on, niin sitten voidaan miettiä, kuinka suojaus voidaan ja kannattaa toteuttaa kohta kohdalta. Koska erilaiset suojaustoimenpiteet aiheuttavat kustannuksia yritykselle, ei kaikkea aineetonta omaisuutta kannata aina suojata yhtä vahvoilla ja laajoilla menetelmillä.

Tämän jälkeen aineeton omaisuus suojataan suunnitellusti tavaramerkkirekisteröinneillä, patenteilla, hyödyllisyysmalleilla, tekijänoikeuksien rekisteröinneillä, salassapitosopimuksilla, tuotannon hajauttamisella jne.

Yrityksen aineetonta omaisuutta on myös valvottava, jotta väärinkäytökset havaitaan ja niihin voidaan puuttua. Jos yritys tietää, että tämän tavaramerkkiä käytetään luvatta, on mahdollista, että yritys menettää yksinoikeuden tavaramerkkiinsä.

Kiina liiketoimintaympäristönä on haastava myös aineettoman omaisuuden suojaamisen suhteen, mutta tilanne on parantunut koko ajan ja paranee edelleen. Kiinassa on tänä päivänä mahdollista käyttää kaikkia kansainvälisesti yleisiä keinoja aineettoman omaisuuden suojaamiseksi. Kaikki ei kuitenkaan tapahdu täsmälleen samoin kuin Suomessa, joten paikalliset säädökset ja toimintatavat on otettava huomioon, jotta aineettoman omaisuuden suojaaminen tapahtuu sujuvasti ja ongelmilta tulevaisuudessa vältytään.

Yleistä tavaramerkeistä

Tavaramerkkeihin liittyvät periaatteet ovat samankaltaisia kaikkialla maailmassa kansainvälisten sopimusten ansiosta. Käymme tässä kuitenkin joitakin perusteita läpi, koska tavaramerkit voivat olla lukijalle uusi juttu ylipäätänsä.

Tässä oppaassa palvelumerkki rinnastetaan tavaramerkkiin.

Mikä on tavaramerkki

Tavaramerkki on mikä tahansa tunnus, joka erottaa luonnollisen henkilön (ihminen), juridisen henkilön (yritys) tai muun organisaation tuotteet muiden vastaavista. Useimmat ihmiset eivät erota Pepsi Colaa ja Coca Colaa mausta, mutta tuotteiden miljardien arvoiset tavaramerkit tunnistavat useimmat.

Tavaramerkiksi voi rekisteröidä minkä tahansa merkin, sanan, kuvion, kirjaimen, numeron, kolmiulotteisen symbolin, väriyhdistelmän, äänen tai edellisten yhdistelmän.

Kaikkia tavaramerkkejä ei voi kuitenkaan rekisteröidä. Rekisteröinnin esteenä ovat mm. että joku toinen on jo rekisteröinyt saman tai samankaltaisen tavaramerkin taikka tavaramerkkinä käytetty sana on yleisesti alalla käytössä. Omenakauppias ei voi rekisteröidä omenaa tarkoittavaa "apple" sanaa, koska se kuvaa tuotetta eikä täten erota tuotetta muista vastaavista. Tietotekniikkayritys Applen on kuitenkin ollut mahdollista rekisteröidä omenaa tarkoittava sana "Apple" elektroniikkatuotteille, koska omena ei kuulu kyseisen alan sanastoon, vaan selkeästi erottaa "omena-tietokoneet" muista, vaikkapa IBM:n tietokoneista.

Eri maiden lainsäädännöt asettavat myös erilaisia rajoituksia, vaikkapa maantieteellisten nimien tai viranomaisiin viittaavien sanojen käyttöön. Joskus tavaramerkin rekisteröinti saattaa edellyttää hyväksyntää myös muulta kuin tavaramerkkiviranomaiselta tai joidenkin lisäehtojen täyttymistä, vaikkapa tuotteen valmistuspaikan suhteen.

Tavaramerkin yhteydessä voi käyttää tunnusta, joka kertoo tavaramerkin olevan rekisteröity tai rekisteröimätön.

®	Registered trademark. Rekisteröity tavaramerkki.
TM	Trademark. Rekisteröimätön tavaramerkki tai tavaramerkki jonka rekisteröintiprosessi on vielä kesken.
SM	Servicemark. Rekisteröimätön palvelumerkki tai palvelumerkki jonka rekisteröinti on kesken. Tämä merkki on yleisemmin käytössä erityisesti Yhdysvalloissa.

Tavaramerkkirekisteröinnin maantieteellinen kattavuus

Tavaramerkkirekisteröinti suojaa ainoastaan tietyllä määritellyllä maantieteellisellä tai hallinnollisella alueella. Suomalainen tavaramerkkirekisteröinti suojaa ainoastaan Suomessa, kiinalainen ainoastaan Kiinassa jne. Maailmanlaajuista tavaramerkkirekisteröintiä ei ole olemassa.

Kiinassa on itseasiassa neljä hallintoaluetta, joissa jokaisessa on eri tavaramerkkilait, eri tavaramerkkiviranomaiset ja eri tavaramerkkirekisterit. Kiinalaiset hallintoalueet ovat:

1. Manner-Kiina
2. Hongkong
3. Macao
4. Taiwan

Jotta tavaramerkkisuoja kattaisi koko Kiinan, on rekisteröinti tehtävä erikseen kaikkiin yllämainittuihin paikkoihin. Jokaisen tavaramerkin suojasta mieltävät pitää harkita, että onko rekisteröinti kaikissa paikoissa tarpeellinen vai riittääkö rekisteröinti vain osassa paikoista. Nyrkkisääntönä voidaan todeta, että tavaramerkki kannattaa rekisteröidä aina Manner-Kiinassa, monet rekisteröivät myös Hongkongissa, jotkut Taiwanissa, mutta vain harvat Macaossa.

Tavaramerkkirekisteröinnin ajallinen kattavuus

Tavaramerkkirekisteröinti on voimassa määrätyn ajan, Kiinassa ja useimmissa muissa maissa 10 vuotta, jonka jälkeen rekisteröinnin voi uudistaa lisämaksun suorittamalla aina 10 vuodeksi uudestaan.

Jos tavaramerkkiä ei käytä, joku voi hakea tavaramerkkirekisteröinnin purkamista sillä perusteella, että tavaramerkki ei ole käytössä. Kiinassa tavaramerkkirekisteröinnin purkua voi hakea, jos tavaramerkin omistaja ei ole käyttänyt tavaramerkkiään kolmeen vuoteen. On tavaramerkin omistajan velvollisuus näyttää toteen, että tavaramerkkiä on käytetty liiketoiminnassa merkittävästi. Tämän vuoksi on tärkeää, että tavaramerkki pysyy käytössä ja siitä on olemassa todisteita. Tällaisia todisteita voivat olla sopimuspaperit, kuitit, nettisivut, valokuvat tavaramerkin käytöstä messuilla jne.

Kansainvälinen Nizzan tavaramerkkiluokitus

Kaikki maailman fyysiset tuotteet ja palvelut on jaettu luokkiin kansainvälisen Nizzan luokittelun perusteella. Luokkia on yhteensä 45, fyysiset tuotteet ovat luokissa 1–34 ja palvelut luokissa 35–45. Tavaramerkkirekisteröinnin pitää kattaa kaikki fyysisten tuotteiden ja palvelujen luokat ja kuvaukset, joissa suojaa halutaan.

45 pääluokan sisällä luetellaan edelleen tuotteita ja palveluja, jotka kuuluvat kyseisen luokan alaisuuteen. Luokka 15 käsittää soittimet, jonka alla luetellaan suuri määrä erilaisia soittimia. Tavaramerkkirekisteröintiä haettaessa hakijan on määriteltävä suojauksen kattavuus useimmiten näiden luokkien sisäisten kuvausten avulla. Manner-Kiinassa perusmaksu sisältää 10 kuvausta, jonka jälkeen peritään lisämaksu jokaiselta seuraavalta kuvaukselta. Taiwanissa vastaava luku on 20 ja Hongkongissa kuvausten määrää ei ole rajoitettu, joskin viranomaisen voi edellyttää hakijaa todistamaan rekisteröinnin tarpeen suurelle määrälle kuvauksia.

Vaikka Nizzan luokittelu on kansainvälinen ja Kiinassakin käytetty, on Kiinan luokittelussa kansallisia eroavaisuuksia, minkä vuoksi luokkien kuvaukset on täsmättävä kansainvälisestä luokituksesta kansalliseen rekisteröintiä haettaessa.

Koska tavaramerkin tarkoituksena on erottaa kilpailevat tuotteet toisistaan ei ole yleensä vaaraa, että samankaltainen tavaramerkki synnyttäisi sekaannusta eri luokissa ja aivan erilaisissa tuotteissa. Tämän vuoksi on mahdollista, että samassa maassa voi useampi yritys käyttää yhtä aikaa samaa tavaramerkkiä, mutta eri tuotteissa.

Class 15

Musical instruments.

Explanatory Note

This Class includes, in particular:

mechanical pianos and their accessories;
musical boxes;
electrical and electronic musical instruments.

This Class does not include, in particular:

apparatus for the recording, transmission, amplification and reproduction of sound (Cl. 9).

- 150001 accordions
- 150051 bagpipes
- 150090 balalaikas [stringed musical instruments]
- 150082 bamboo flutes
- 150011 bandonions
- 150091 banjos
- 150012 barrel organs

Nizzan luokittelu löytyy internetistä osoitteella:

<http://web2.wipo.int/classifications/nice/nicepub/en/fr/edition-20170101/>

Tavaramerkin ensin rekisteröineestä tulee sen omistaja

Joissakin maissa tavaramerkin omistajaksi tulee se, joka on merkkiä ensimmäisenä käyttänyt, mutta **Kiinassa tavaramerkin omistajaksi tulee se, joka on ensimmäisenä hakenut tavaramerkin rekisteröintiä.** Tähän on poikkeuksena yleisesti tunnetut ja vakiintuneet tavaramerkit, mutta todennäköisimmin tavaramerkkisi ei ole jo Kiinassa yleisesti tunnettu ja vakiintunut. Tästä syystä tavaramerkin rekisteröinti on syytä aloittaa mahdollisimman varhain.

Kiinan tavaramerkkilain suomaa ”nopein käsi voittaa”-periaatetta väärinkäytetään Kiinassa yleisesti, kun epäeettisesti toimivat kiinalaiset rekisteröivät jo muissa maissa rekisteröityjä tai muuten tunnettuja tavaramerkkejä. Kun ”sinun” tavaramerkin on rekisteröinyt Kiinassa joku muu, niin se estää tai huomattavasti vaikeuttaa tavaramerkin käyttöä kyseisellä alueella. Tavaramerkkilain mukaan tarvitset luvan tavaramerkin viralliselta omistajalta tämän rekisteröimän tavaramerkin käyttöön.

Tavaramerkin rekisteröinnin riittävän ajoissa Kiinassa ovat laiminlyöneet niin elektroniikkavalmistaja Apple kuin koripalloilija Michael Jordankin, mikä on vaikeuttanut molempien liiketoimintaa Kiinassa ja aiheuttanut huomattavia kustannuksia ja liiketaloudellisia menetyksiä. Tällaisen epäeettisen toiminnan uhreiksi ovat päätyneet myös lukuisat suomalaiset yritykset ja yksityishenkilöt.

Tavaramerkkioikeuksien valvonta

Kun tavaramerkki on rekisteröity asianmukaisesti, niin se ei tarkoita, että tavaramerkkiasiat voi kokonaan unohtaa. Tavaramerkkirekisteröinti ei sinällään estä muita rikkomasta oikeuksiasi, mutta antaa mahdollisuudet puuttua asiaan. Puuttumiskeinoja voivat olla asiasta sähköpostitse

huomauttaminen, lakimiehen kirjoittama vaatimus tai viimekädessä asiaan voidaan puuttua viranomais- ja oikeusteitse.

Viranomaiset eivät valvo puolestasi tavaramerkkien käyttöä, poikkeuksena tulli pistokoeluoontoisesti, jos tavaramerkkisi on rekisteröity myös tulliin. Tavaramerkin omistajan on siis oltava itse aktiivinen ja valvottava tavaramerkin käyttöä mm. messuilla ja internetissä.

Kiinan erikoisuuksia tavaramerkin rekisteröinnissä

Kiinassa noudatetaan Kiinan tavaramerkkilakia, toimitaan kiinalaisten viranomaisten kanssa ja kaikki asiakirjat ovat luonnollisesti kiinaksi. Vaikka suomalainen yritys tai yksityishenkilö tuntisi Kiinan lait, lentäisi tapaamaan kiinalaista viranomaista ja osaisi kiinan kielen, niin hän ei voi rekisteröintiä suorittaa, vaan tähän tarvitaan aina Kiinassa rekisteröity tavaramerkkiasiamies.

Tavaramerkin rekisteröinti Kiinassa vai Madridissa

Tavaramerkin rekisteröinnin Kiinaan voi tehdä paikallisesti Kiinassa tai Madridin sopimuksen perusteella, jolla rekisteröinnin voi tehdä useaan maahan yhtä aikaa. Madridin sopimuksen mukaan tehdyn rekisteröinnin ongelma on, että kun tavaramerkkiongelmia ilmenee Kiinassa, niin siinä vaiheessa täytyy käännättää ja notarisoida erilaisia asiakirjoja, että paikalliset kiinalaiset viranomaisen hyväksyvät ne. Kun tavaramerkin rekisteröinti paikallisesti Kiinassa asiamiehen välityksellä, niin rekisteröijä saa automaattisesti paikallisille kiinalaisille viranomaisille tutut kiinankieliset asiakirjat.

Kiinankielinen tavaramerkki

Kiinassa käytetään kiinan kieltä ja kaikilla tunnetuilla länsimaisilla tavaramerkeillä on myös kiinankielinen vastine. Tämä johtuu yksinkertaisesti siitä syystä, että kirjoitustapa eroaa täysin länsimaalaisista aakkosista sekä kiinalaisten heikosta englanninkielen taidosta. Länsimaalaiset kirjaimet näyttävät monille kiinalaisille yhtä vierailta kuin kiinalaiset merkit suomalaisille.

Kiinankielinen versio tavaramerkistä voi syntyä kahdella tapaa. Tavaramerkin omistajan näkökulmasta tapoja voi pitää aktiivisena ja passiivisena. Ensimmäinen ja parempi tapa on, että tavaramerkin omistaja päättää itse mikä hänen tavaramerkkinsä on kiinaksi ja rekisteröi sen. Näin omistaja pystyy aktiivisesti kontrolloimaan mikä kiinankieliseksi tavaramerkiksi tulee. Toinen ja huonompi tapa on, että yritys on asian suhteen passiivinen ja media tai tuotteiden käyttäjät keksivät itse kiinankielisen version tai versioita tavaramerkille, jolloin tavaramerkin omistaja ei voi vaikuttaa mikä kiinankielisestä tavaramerkistä tulee.

Suurimmassa osassa Kiinaa käytetään yksinkertaistettuja kirjoitusmerkkejä, mutta esimerkiksi Hongkongissa on käytössä perinteiset merkit. Yksinkertaistettuja ja perinteisiä merkkejä ei kuitenkaan tarvitse rekisteröidä erikseen, vaan kiinankielinen tavaramerkki yksinkertaisilla merkeillä suojaa automaattisesti myös samaa tavaramerkkiä perinteisillä merkeillä esitettynä ja toisinpäin.

Pizza Hutin kiinankielinen tavaramerkki vasemmalla (yksinkertaistetut merkit) ja oikealla englanniksi. Molemmat kuvat ovat saman ravintolan eri ulkoseiniltä Guangzhoussa, manner-Kiinassa.

Vasemmalla on HSBC-pankin tavaramerkki esitettynä manner-Kiinassa yksinkertaistetuilla merkeillä ja oikealla Hongkongissa perinteisillä merkeillä esitettynä. Kiinan tavaramerkkilain mukaan kuvien tuotemerkit ovat yhdenmukaisia, vaikka toisessa on käytössä samat merkit yksinkertaistettuina esitettynä ja toisessa perinteisinä.

Tavaramerkin rekisteröinnin merkitys Kiinaan viennissä

Muiden rekisteröimää tavaramerkkiä ei saa käyttää ilman lupaa. Jos kiinalainen on rekisteröinyt Kiinassa tavaramerkin "Matti Meikäläinen" karvalakit-tavaramerkkiluokassa, niin tässä tapauksessa Matti Meikäläinen Suomesta ei voi viedä Kiinaan tai myydä Kiinassa karvalakkeja "Matti Meikäläinen"-tuotemerkillä ilman lupaa kiinalaiselta tavaramerkin omistajalta. Jos tavaramerkin kiinalainen omistaja havaitsisi jonkun muun käyttävä kyseistä tavaramerkkiä, voisi hän haastaa tämän oikeuteen tavaramerkkirikkomuksesta ja luultavimmin voittaisi. Todennäköisemmin hän kuitenkin esittäisi lisenssisopimusta tavaramerkin käyttöä varten, esimerkiksi 50 euron korvus lakkia kohden tai mikä tahansa muu summa.

Tavaramerkin rekisteröinnin merkitys Kiinasta hankinnassa

Matti Meikäläinen on teettänyt Kiinassa karvalakkeja kymmenen kontillista. Lakit ovat valmiina ja jokaiseen on merkitty kiinteästi suomalainen tavaramerkki "Matti Meikäläinen". Lakkikontit ovat juuri lähdössä tehtaalta kohti satamaa kun Matti Meikäläinen saa sähköpostin kiinasta, että hän on rikkonut kiinalaista tavaramerkkirekisteröintiä. Matti on ihmeissään, että miten hitossa suomalainen suomenkielinen tavaramerkki voi olla jonkun muun rekisteröimä Kiinassa, eihän siellä

ole ikinä myyty lakin lakkia. Matti toteaa, että ongelmaa ei ole, koska lakit lähtevät viintiin pois Kiinasta, eikä niitä käytetä Kiinan markkinoilla. Nyt vain kontit vauhdilla satamaan ja matkalle Suomeen, jotta ehtivät syysmyyntiin.

Lakkien valmistaja kuitenkin sanoo, että tavaramerkin kiinalainen omistaja on tiukkana ja uhkaa oikeustoimilla, eikä valmistaja halua sekaantua asiaan. Tavaramerkin omistaja kuitenkin sanoo olevansa reilu ja päästävänsä tavarat matkaan, jos Matti maksaa tavaramerkin käytöstä kohtuullisen 20000 euron korvauksen. Matti pomppii tasajalkaa ja kiroaa, että eihän lakeista jää tuollaisten ylimääräisten kulujen jälkeen mitään käteen. Tavara pitäisi kuitenkin saada liikkeelle, koska lakit on jo kokonaan maksettu eikä rahojen palautuksesta ole toivoa ja Suomeen pitäisi saada myyntiin tavaraa äkkiä ennen kuin paras sesonki on ohi.

Yllä kuvatussa tilanteessa on vain huonoja vaihtoehtoja, eikä koko ongelmaa olisi alunperinkään jos tavaramerkki olisi rekisteröity Kiinassa.

Agentit, tuotteiden valmistajat yms. eivät saa rekisteröidä päämiehiensä tuotemerkkejä omiin nimiinsä Kiinan tavaramerkkilain mukaan. Tämä pykälä ei kuitenkaan käytännössä estä ongelmaa, koska tavaramerkkirekisteröinnin tekee kiinalaisen kaverin firma.

Tavaramerkin rekisteröintiprosessi Kiinassa

Tavaramerkin rekisteröijän on ensin päätettävä:

1. Mikä tai mitkä tavaramerkit rekisteröidään?
 - a. Rekisteröidäkö sana? Kuva? Molemmat? Jotain muuta?
2. Manner-Kiinassa, Hongkongissa, Macaossa ja/tai Taiwanissa? Muualla?
 - a. Rekisteröinti kannattaa tehdä aina vähintään Manner-Kiinassa.
3. Mitkä Nizza luokat ja ”alaluokat” rekisteröinnin on katettava?
 - a. Yleensä kannattaa miettiä suojausta mahdollisimman laajasti ja sitten supistaa, kunnes laajuus on sopiva.
4. Kenen nimiin rekisteröinti tehdään eli mikä yksityishenkilö tai yritys? Mikä konsernin yrityksistä tavaramerkin omistajaksi?
 - a. Yleensä tavaramerkki kannattaa rekisteröidä emoyhtiön nimiin. Yleensä tavaramerkkiä ei kannata rekisteröidä kiinalaisen tytäryhtiön nimiin eikä varsinkaan yhteisyrityksen nimiin, koska tällöin kontrolli tavaramerkkiin on pienempi.

Tavaramerkin rekisteröintiprosessin aloitusajankohtaa ei tarvitse miettiä, sillä se kannattaa aloittaa heti.

Tavaramerkkirekisteröinnin vaiheet Kiinassa

Tavaramerkkien rekisteröintiprosessi kokonaisuudessaan kestää Kiinassa yleensä noin vuoden.

Asiakas ja palveluntuottaja sopivat rekisteröitävän tavaramerkin, tavaramerkin suojauksen laajuuden sekä kenenkä nimiin rekisteröinti tehdään.

Palveluntuottaja varmistaa, että tavaramerkin rekisteröinnille ei ole esteitä tiedossa. Tällaisia esteitä voivat olla jo rekisteröidyt samanlaiset tai samankaltaiset tavaramerkit taikka tavaramerkkilain rajoitukset. Tarvittaessa asiakkaan kanssa keskustellaan kuinka hakemusta olisi hyvä muuttaa.

Kun asiakkaan kanssa on sovittu hakemuksen lopullinen sisältö, niin tavaramerkkihakemuksen toimittaminen kiinalaisille tavaramerkkiviranomaiselle tapahtuu parissa työpäivässä.

3 – 4 kuukautta hakemuksen jättämisen jälkeen viranomaisen ilmoittaa virallisesti vastaanottaneensa hakemuksen ja ottaneensa sen käsittelyyn.

Noin 9 kuukautta hakemuksen jättämisen jälkeen tavaramerkkiviranomainen ilmoittaa, että tavaramerkin rekisteröimiselle ei ole löytynyt esteitä ja tavaramerkki voidaan julkaista virallisessa lehdessä. On myös mahdollista, että viranomaisen toteaa perusteluineen, että tavaramerkin rekisteröimiselle haetuissa luokissa tai osissa luokista on löytynyt esteitä, eikä tavaramerkkiä voida näiltä osin julkaista virallisessa lehdessä. Tavaramerkki julkaistaan virallisessa lehdessä, jotta yleisöllä on mahdollisuus puuttua tavaramerkin rekisteröimiseen omia tavaramerkkejä puolustaakseen. Jos tavaramerkkiviranomainen kieltäytyy miltään osin julkaisemasta tavaramerkkiä virallisessa lehdessä, niin tästä on mahdollista valittaa.

Jos kukaan ei vastusta tavaramerkin rekisteröimistä 3 kuukauden sisään tavaramerkin julkaisusta, niin viranomaisen rekisteröi sen ja antaa rekisteröintitodistuksen. Rekisteröintitodistuksen saaminen on viimevuosina kestänyt kovin kauan ja kannattaa varautua odottamaan rekisteröintitodistusta useampi kuukausi.

[Kuka voi rekisteröidä tavaramerkin Kiinassa](#)

Tavaramerkin voi rekisteröidä Kiinassa luonnollinen kiinalainen henkilö tai kiinalainen yritys. Ulkomaalaisen on käytettävä tavaramerkkiasiamiestä. Tavaramerkkiä ei siis voi rekisteröidä Kiinassa esimerkiksi suomalainen lakitoimisto, vaan tämänkin on käytettävä kiinalaista tavaramerkkiasiamiestä.

[Muut suojakeinot tavaramerkin rekisteröinnin lisäksi](#)

Tavaramerkkirekisteröinti on vahvin suoja tavaramerkille. Tämän lisäksi voi kuitenkin hankkia lisäsuojaa useilla täydentävillä tavoilla.

[Tavaramerkin rekisteröinti Kiinan tullissa](#)

Kiinan tulli valvoo tavaramerkkioikeuksia päivittäisen toiminnan yhteydessä pistokoeluontoisesti, jos tavaramerkkisi on rekisteröity myös Kiinan tulliin. Jos Kiinan tulli havaitsee sinun tavaramerkkiäsi käytettävän he voivat ottaa sinuun yhteyttä ja kysyä kuinka toimia tilanteen suhteen. Toimenpiteet voivat kuitenkin edellyttää maksuja tai panttimaksun maksamista. Tällaisessa tilanteessa on hyvä pyytää tavaramerkkijuristin apua.

[Käytä tavaramerkkiä ja dokumentoi käyttö](#)

Jos et käytä tavaramerkkiäsi Kiinassa liiketoiminnassa kolmeen vuoteen, niin kuka tahansa voi anoa tavaramerkkiviranomaisilta tavaramerkkirekisteröinnin peruuttamista. Käytä siis tavaramerkkiäsi ja dokumentoi se. Tavaramerkin käyttöä on mm. merkin käyttäminen messuilla, nettiosoitteen rekisteröinti ja käyttäminen, markkinointitoimenpiteet, tavaroiden ja palveluiden myynti sekä tavaroiden valmistuttaminen. Toiminnan pitää kuitenkin olla siinä määrin laajaa, että puhutaan liiketoiminnasta, eikä vähämerkityksellisestä toiminnasta.

Agentti-, valmistus- ja hankintasopimukset ym.

Tavamerkit on syytä rekisteröidä ennen agenttisopimuksista neuvottelemista. Ei ole ollenkaan tavatonta, että agentti ”hyvää hyvyttään” rekisteröi tavamerkin Kiinassa päämiehensä puolesta ja sitten käyttää rekisteröintiä omaksi hyödykseen. Nykyään rekisteröinnin hoitaa agentin kaveri, koska nykyinen tavamerkkilaki nimenomaisesti kieltää agenttia rekisteröimästä päämiehensä tavamerkkiä, mutta tulos on sama; tavamerkkisi päätyy väärin käsiin, jos sinä et sitä itse ensimmäisenä rekisteröi.

Agenttisopimuksessa on syytä määritellä tarkkaan, että millainen käyttöoikeus agentilla on päämiehensä tavamerkkiin sekä muuhunkin aineettomaan omaisuuteen. On tehtävä selväksi, että tavamerkki kuuluu päämiehelle ja agentti saa käyttää tavamerkkiä ainoastaan niin kuin on kirjallisesti erikseen sovittu. Tavamerkin käyttöoikeus on sovittava päättyneeksi, kun yhteistyö syystä tai toisesta keskeytyy tai päättyy.

Varminta on tehdä sopimus niin, että tavamerkin kaikenlainen käyttö kielletään, paitsi erikseen määritellyissä tarkoituksissa. Kaikki sopimuksen tulkinnanvaraisuudet pitäisi johtaa siihen, että agentti ei voi tavamerkkiä käyttää.

Mitä tehdä, kun tavamerkkioikeuttasi Kiinassa on rikottu

Kiinassa tavamerkkioikeutta rikotaan usein. Näin on saattanut käydä jopa sinulle ja nyt mietit mitä seuraavaksi?

Ensinnäkin, sinulla ei ole juurikaan oikeuksia tavamerkkisi suhteen Kiinassa, ellet ole tavamerkkiäsi jo rekisteröinyt Kiinassa asianmukaisesti ja sinulla on virallinen kiinankielinen tavamerkkirekisteröintitodistus tästä osoituksena. Jos sinulta todistus löytyy, niin se on todella hyvä juttu, sillä ongelmaan voidaan puuttua jotenkin.

Jos et ole rekisteröinyt tavamerkkiäsi Kiinassa, niin kukaan ei ole voinut rikkoa tavamerkkioikeuttasi, koska sinulla ei ole sellaista. Ensimmäiseksi pitää selvittää, että onko joku jo rekisteröinyt tavamerkin Kiinassa ja jos ei ole, niin rekisteröidä se välittömästi. Jos joku on ”sinun” tavamerkkisi jo rekisteröinyt Kiinassa, niin sitten homma käykin vaikeaksi.

Tavamerkkioikeuden rikkojaan ei kannata ottaa yhteyttä, ennen kuin tietää mitä sanoa, ettei tämä pysty vaikeuttamaan sinun tilannettasi entisestään. Sen sijaan kannattaa ottaa yhteyttä luotettavaan tavamerkkiasiantuntijaan Kiinassa, joka pystyy arvioimaan tilanteen, tekemään toimenpidesuosituksen ja toteuttamaan sen.

Tilannearvion jälkeen tavamerkin omistus tai käyttöoikeudet pyritään hankkimaan neuvottelemalla tavamerkin rekisteröidyn omistajan kanssa. Tällainen neuvottelu on pitkälti samanlainen liikeneuvottelu kuin jos joku kiinalainen haluaisi käyttää sinun tavamerkkiäsi Suomessa. Kiinalaisen pyytämä hinta tavamerkin käytöstä on usein kohtuuttoman korkea.

Toinen reitti on viranomaismenettely, joka vie aikaa. Syytä on pitää mielessä, että viranomaismenettely voi hyvinkin todeta, että asiassa ei ole mitään epäselvää ja tavamerkin Kiinassa asianmukaisesti rekisteröinyt kiinalainen on tavamerkin laillinen omistaja eikä asiassa ole mitään epäreilua Kiinan lain mukaan. Kiinassa, niin kuin Suomessakin, lähtökohtaisesti tavamerkin omistaa sen rekisteröinyt.

Tavaramerkkiongelman pitäisi aina herättää tarkastamaan tavaramerkkisuojauksen kattavuus yrityksen kaikilla nykyisillä ja tulevilla toiminta-alueilla. Tarvittaessa suojaa on täydennettävä uusilla rekisteröinneillä eri maissa välittömästi. Pahimmillaan joku voi parhaillaan rekisteröidä tavaramerkkiäsi myös muissa maissa.

Tavaramerkkirikkomuksiin reagoimista voi miettiä ja suunnitella jo etukäteen. Tämä nopeuttaa toimintaa, kun todellinen tarve osuu kohdalle.

Tavaramerkkirikkomukset messuilla Kiinassa

Usein tavaramerkkirikkomukset löytyvät kiinalaisilta messuilta. Tavaramerkin omistajan edustaja on messuilla edistämässä oman tuotteen myyntiä ja sattuu kulkemaan messuosaston ohi ja huomaa tavaramerkkirikkomuksen.

Isommilla messuilla on toimistot, jotka selvittävät tavaramerkkirikkomuksia ja osaavat auttaa sinua asian selvittämisessä. Sinulla on kuitenkin oltava tavaramerkkirekisteröintitodistukset tai niiden kopiot mukana, jotta selvittely lähtee vaivattomimmin käyntiin. Kiinalaisilla messuilla tavaramerkkirekisteröintitodistuksien pitää olla nimenomaan Kiinan tavaramerkkiviranomaisten myöntämiä eikä esimerkiksi Suomen patenti- ja rekisterihallituksen.

Tavaramerkkirikkomuksia selvittävästä toimistosta saa apua myös patenti- ja tekijänoikeusrikkomusasioissa.

Ota yhteyttä rekisteröidäksesi tavaramerkki Kiinassa

Kun haluat rekisteröidä tavaramerkin Kiinassa tai keskustella asiasta, voit soittaa tai lähettää sähköpostia, niin selvitetään tilanteesi ja tarvittavat toimenpiteet nopeasti.

Lasse Liukkonen, toimitusjohtaja, China Operations Support Co., Ltd.

Sähköposti: Lasse.Liukkonen@chinaops.fi

Puhelin: +358 9 2316 5881 tai +852 8124 5881

Nettisivut: chinaops.fi

China Operations Support Co., Ltd. on suomalaisomisteinen Kiinaan viennin asiantuntijayritys. Yritys toimii vakituisesti Guangzhoussa ja Hongkongissa, Etelä-Kiinassa, mutta toimeksiantoja tehdään koko Kiinan alueella. Tärkeimmät palvelut ovat yrityksen perustaminen, tavaramerkin rekisteröinti ja erilaiset partnerihaut.

Lasse Liukkonen on China Operations Supportin toimitusjohtaja ja johtava konsultti. Lassella on tutkinto kansainvälisessä liiketoiminnassa ja johtamisessa sekä kokemusta liiketoiminnasta Kiinassa vuodesta 2006 lähtien. Lasse toimii luottamustehtävissä Hongkongin suomalaisessa kauppakamarissa.